

TANTÁRGYI TEMATIKA

BTOSVM3N04 Klasszikus magyar irodalom: Műfaj- és eszmetörténet, hatástörténet ea.

Tantárgy neve: Klasszikus magyar irodalom: Műfaj- és eszmetörténet, hatástörténet	Tantárgy Neptun kódja(i): BTOMA8N06, BTOMA9N02, BTOSVM3N04, BTOSVM3N05 (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!) Tantárgyfelelős intézet: ME BTK Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet Tantárgyelem: K (K: kötelező, KV: kötelezően választható, SZV: szabadon választható)
Tárgyfelelős (név, beosztás): Gyapay László egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): Gyapay László egyetemi docens	
Tantárgyi egység: Klasszikus magyar irodalom: Műfaj- és eszmetörténet, hatástörténet ea.	
Tantárgyi egység Neptun kódja: BTOSVM3N04 (E Neptun kód a nappali képzésre vonatkozik. A levelező képzés Neptun kódjában a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)	
Javasolt félév: 2Ö (A szak keresztféléves meghirdetésben nem indul, így páratlan számú félév tárgyait csak összel, páros számúéit csak tavasszal lehet felvenni.)	Előfeltétel: nincs (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
Óraszám/hét: 2 (A nappali képzés heti óraszama 14 héten át. A levelező képzések féléves óraszama a következő: heti 1 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszama 5, heti 2 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszama 10 stb.)	Számonkérés módja (a/gy/k/b): BTOMA8N06, BTOSVM3N04: kollokvium, BTOMA9N02, BTOSVM3N05: gyakorlati jegy (A teljesítés követelményeit lásd alább a <i>Félévközi számonkérés módja és értékelése</i> pontnál.)
Kreditpont: 2	Tagozat: nappali (A tantárgy és a tantárgyi egység adatai és követelményei azonosak a levelező tagozaton is, egyedül a Neptun kód különbözik.)
Tantárgyi egység feladata és célja (röviden összefoglalva): Az előadás a XVIII–XIX. századi magyar irodalom értelmező befogadását elősegítő műfaj-, eszme- és hatástörténeti kontextusok feltárását tekinti legfontosabb feladatának. Az előadás által középpontba állított kulcsfogalmak: közösségi emlékezet, kommemoráció és nemzetépítés, politikai beszédmódok, irodalmi kultuszképződés, a kanonizáció és rekanonizáció, korszakreprezentációs műfajok. Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> A hallgató legyen tájékozott a kulturális jelenségek nyelvi és irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelési terén. <i>képesség:</i> A hallgató a szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve legyen képes kiválasztani és alkalmazni a megfelelő irodalomtudományi módszereket. <i>attitűd:</i> A hallgató tudatosan képviselje a megismert szaknyelvi és kommunikációs normákat, szakmájának gondolkodásmódját hitelesen közvetítse. <i>autonómia és felelősség:</i> A hallgató tudatosan képviselje azon módszereket, amelyekkel az irodalomtudomány területén dolgozik.	
Tantárgyi egység tematikus leírása 14 heti bontásban: 1. Nemzetfogalmak, politikai beszédmódok 2. Nyelvkérdés, nyelvművelés, nyelvújítás	

3. Strukturált és integrált irodalom
4. Írói önreprezentáció
5. Szerzői imázsformálás
6. A kommemoráció rituáléja és retorikája
7. Kultusz, ideológia, kisajátítás
8. Kánon- és normaképzés
9. Az író mint társadalmi jelenség
10. Irodalomtörténeti narratíva és közösségi identitás
11. Műfaji konvenciók
12. A közösségi emlékezet toposzai
13. Kitalált hagyomány
14. Romantikus pátosz – romantikus ironia

Félévközi számonkérés módja és értékelése (prezentáció, zárthelyi dolgozat, szemináriumi dolgozat beadása stb.):

A félévközi számonkérés módját és értékelését a félév kezdetekor a tantárgyi egység oktatója határozza meg.

Gyakorlati jegy/kollokvium teljesítésének módja és értékelése (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok stb.): K SZ

A kód jelentése:

A = a tantárgy aláírással zárul, amelyben kétfokozatú az értékelés (nem megfelelt, megfelelt). A hallgató legfeljebb az óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás nem szerezhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen.

K = a tantárgy kollokviummal zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). Az előadások óraszámának legalább 60%-án kötelező a hallgató részvétele, amit jelenléti ívre vezetett aláírásával igazol. Az ennél többet mulasztó hallgató nem kaphat aláírást és nem vizsgázhat. Az előadáshoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), legfeljebb akkora számban, mint a tantárgyi egység kreditpontszáma.

Amennyiben az előadáshoz zárthelyi dolgozat(ok) társul(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a kollokviumon is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

SZ = a tantárgy gyakorlati jeggyel zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). A hallgató legfeljebb a szemináriumi óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás és a gyakorlati jegy nem szerezhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen. A szemináriumhoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a beadott szemináriumi dolgozatában is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

KSZ = a tantárgy kollokviummal és gyakorlati jeggyel záruló tantárgyi egysége(ke)t egyaránt tartalmaz. Az előbbiekre a K, az utóbbiakra az SZ kódnak megfelelő értékelés vonatkozik.

Kötelező irodalom a tantárgyi egység egészéhez vagy 14 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

CSETRI Lajos, *Egység vagy különbözőség? Nyelv és irodalomszemlélet a magyar irodalmi nyelvújítás korszakában*, Bp., 1990.

DEBRECZENI Attila, *Tudós hazafiak és érzékeny emberek. Integráció és elkülönülés a XVIII. század végének magyar irodalmában*, Bp., 2009.

TAKÁTS József, *Politikai beszédmodok a magyar 19. század elején (Keret)*, ItK, 1998/5–6.

BÍRÓ Ferenc, *A legnagyobb pennaháború. Kazinczy Ferenc és a nyelvkérdés*, Bp., 2010.

S. VARGA Pál, *A nemzeti költészet csarnokai. A nemzeti irodalom fogalmi rendszerei a 19. századi magyar irodalomtörténeti gondolkodásban*, 2005

SZILÁGYI Márton, *Irodalomtörténet és társadalomtörténet = Bevezetés a társadalomtörténetbe*, szerk. BÓDY Zsombor, Ö. KOVÁCS József, Bp., 2006.

DÁVIDHÁZI Péter, *Egy nemzeti tudomány születése. Toldy Ferenc és a magyar irodalomtörténet*, 2004.

Ernest GELLNER, *Nations and Nationalism*, Oxford, 1983.

Ajánlott irodalom a tantárgyi egység egészéhez vagy 14 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

CSETRI Lajos, *Nem sokaság, hanem lélek (Berzsenyi-tanulmányok)*, Bp., 1986.
HÁSZ-FEHÉR Katalin, *Elkülönülő és közösségi irodalmi programok a 19. század első felében*, Debrecen, 2000.
BÍRÓ Ferenc, *A felvilágosodás korának magyar irodalma*, Bp., 1998.
Az irodalmi kultusz kutatás kézikönyve. Tanulmánygyűjtemény, szerk. TAKÁTS József, Bp., 2003.
DÁVIDHÁZI Péter, *Egy irodalmi kultusz megközelítése = „Isten másodszülöttje” A magyar Shakespeare-kultusz természetrajza*, Bp., 1989.
Benedict ANDERSON, *Imagined Communities. Reflections on the Origin and Spread of Nationalism*, London–New York, 1991.